

gora  
a. Iz  
mož.  
o do-  
žali-  
č že  
sicer  
linja.  
olovo

tu v  
karič.  
mljo,  
lade-  
a, ki  
evo  
Kaj

bert  
Sv.  
na z

je  
ljati  
eru.  
voz  
si je  
ega,  
dela

pol-  
mo-  
slali  
ima  
e in  
mo-  
mal  
vlih

kr.  
ge,  
ka-  
Vas  
po-  
ol-  
da-  
roč  
ke  
več  
še  
o  
no

ne  
eu-  
at-  
v  
že  
ja

k peči in tam se mu je užgala obleka. Kakor se nam piše sedaj, zapazila je to takoj mati nesrečnega otroka in ne meneč se za lastno svojo nevarnost, hitela je otroku na pomoč. Iztrgala je iz njega gorečo obleko, sploh rešila, kar še se dalo rešiti. Toda žalibog je ogenj tako hipoma splamtel ob nesrečnem otroku, da je otrok bil v par trenutkih močno obžgan in je vsled teh opeklin moral umreti. Naš poročevalec nam je poročal, da je mati nesrečnega otroka, ko je zapazila gorečo obleko otroka odbežala, kličoč pomoči. Seveda smo poročali tudi mi tako. Sedaj pa se je dokazalo, da je bil poročevalec slabo ovesčen o tej veliki nesreči — saj je razumljivo da se ob priliki kaknega strašanskega dogodka med ljudstvom različno govori — in radi tega poročamo sedaj o tem dogodku, kakor se je zares vršil. Naše poročevalce pa prosimo, da nam poročajo vsikdar dogodke še le tedaj, ko so se natančno prepričali jeli se kaj prigodilo zares tako, kakor ljudstvo govori ali ne. Velikokrat se raztrosijo namreč z namenom od znanih nekaterikov med ljudstvom govorice o kakem prigodku, katere se potem na ta ali drugi način zlorablja.

**Ogenj v dornovskem gradu.** V nedeljo dne 15. t. m. se je unetil na do sedaj neznan način ogenj v neki podstrešni sobi dornavskega grada. Ko je pregorel strop sobe, začelo je goreti podstrešje. Slučajno pa je imela tamošnja požarna bramba ravno veselico v neki krčmi blizu grada in je bila sebrana skoraj polnoštevilno. Vrli dornovski brambovci so pogasili ogenj takoj in le tem se je zahvaliti, da ni ogenj vpepelil celega grada.

**Ponarejeni goldinarji** krožijo v ptujskem okraju. Napravljeni so iz neke svinčnato-cinkove mešanice. Spoznajo se po dnevi takoj na barvi, po noči jih spožnaš na žvenku ali pa na tem, ker se dajo v roki pripogniti.

**Poročilo ptujskega sejma.** Na ptujski sejem dne 18. t. m. se je prignalo 412 glav goveje živine, 25 konjev 441 svinj. Prihodnji živinski sejem se bode vršil dne 1. februarja t. l.

**Hujskanje proti nemški šoli.** Proti nemški šoli v Sevnici, katera nudi slovenskemu ljudstvu priložnost, da se njegova deca nauči lahko drugega deželne jezika, ne da bi se morala pošiljati radi tega še v druge daljne kraje, se hujška na vsak mogoči način. Hujškači so seveda zopet mili, angeljsko čisti kutarji. Seveda tem ljudem ni za poduk ljudstva, ne, ljudstvo naj bi ostalo v nevednosti. Ti gospodje pa znajo prav dobro nemški jezik, ljudstvu pa ga branijo. To je stara pesem in se povsodi ponavlja. Ti kutarji romajo od ene hiše do druge in silijo stariše šolske mladine, da jim ti obljubijo, da bodejo dali svojo deco raji v kako drugo šolo — seveda farško. Največji sovražnik nemške šole je tudi tamošnji kaplan! Samuomevno! Raztrosila se je tudi vest, da bodejo morali stariši, ki dajo deco v to nemško šolo, plačevati znatne svote za to šolo. To ni res, temveč resnica je, da niti ne vinarja ne bode treba plačevati starišem za te šolske potrebe. Kmetje, obrtniki,

delavci, zapodite hujskajočega popa iz Vaše poštene hiše, skrbite za odgojo Vaše dece, skrbite za njen poduk v drugem deželnem jeziku, ker bode deca znanje tega jezika svoj čas rabila, kakor vsakdanji kruh.

**Novi mesečni živinski sejmi v Ormožu.** C. kr. namestništvo v Gracu je dovolilo mestni občini v Ormožu, da se smejo vršiti v tem mestu vsaki prvi **pondeljek** v sledečih mesecih živinski sejmi: v januarju, februarju, marcu, maju, juniju, juliju, septembru, oktobru in decembru vsakega leta. Ako je prvi pondeljek v imenovanih mesecih praznik, potem se vrši dotični živinski sejem prihodnji pondeljek, ki ni praznik. Ti sejmi se bodejo začeli s prvim pondeljkom meseca maja 1905. Dotični razglas bomo pravočasno objavili v našem listu.

**Mogočni poštar Koser** pri sv. Lovrencu v sl. gor. je se svojo dušo in se svojim telesom udan tamošnjemu farovžu! Zraven pošte opravlja tudi posel svoje gostilne, v katero zahajajo sami klerikalci! Baje ima nakopičeno že mnogo denarja, zasluženega s krčmo. Da pa ne bode ta mogočni gospod več na pošti zmerjal našega lista, za to smo poskrbeli!

**Tako „delujejo!“** Klerikalčekom ni več pomagati, proč bodejo od same jeze, ker „Štajerc“ neče in neče prenehati izhajati. Na vse kripelje si prizadevajo od-tujiti našemu listu naročnike. Tako je ponudil v Faalu na koroški železnici klerikalni posestnik farški bratec J. G. nekemu naprednjaku štirideset kron rekoč, da mu jih podari, ako odstopi od „Štajerca“ in njegove stranke. Naprednjak mu na to odgovori: „Kaj misliš, da sem taka šema, da bom prodal svoje prepričanje za denar, tako, kakor je prodal Judež iz Keriota Kristusa za 30 srebernikov?“ — Klerikalni tepec J. G. je odlazil z dolgim nosom, a glej ga, kaj je storil na to! Šel je k ženi dotičnega naprednega posestnika in jej prigovarjal naj bi „spreobrnila“ svojega moža, tako, da ne bi več bral „Štajerca.“ — J. G. ta farška, zanikerna duša je v tem ravnala tako, kako „delujejo“ vsi klerikalci proti našemu listu. J. G. pa je veliki pijanec, tiči vedno v krčmah in bode svoje kronice sam najbrž bolj rabil, kakor poštenjak in trezen naprednjak iz Faala.

## Iz Koroškega.

**Št. Jakob v Rožu.** Župnik Ražun še vedno ne miruje. Ker ni bil zadovoljen stem, da bi se bila razdelila šola v Št. Jakobu v Rožu v dva odelka in sicer tako, da bi se bilo na enem odelku podučevalo samo v slovenskem jeziku, na drugem pa v obeh deželnih jezikih, zato hoče ustanoviti Ražun svojo šolo. Nabral je že za to farško šolo 3709 kron. Oglejmo si malo vse tiste, ki so ta denar zložili. Denar je od same duhovčine, toraj farški denar, katerega so dobili ti gospodje zopet od kmetov. Neki far je v svoji sveti navdušenosti podaril sam 1000 kron. In kmetje naj bi še sami podpirali to šolo? Ta šola bode, kakor smo že povdarjali, šola, s katero se bode podpirala farška mogočnost, se trosili klerikalni na-

zori med ljudstvo. Mi nikakor nismo proti kaki šoli, ne, tem več šol ljudstvo dobi, tem boljše je, a šole morale bi biti take, ki bodejo širile med ljudstvo zares omiko, ne pa je potapljale še bolj v klerikalno, umazano lužo. Čudno se nam zdi, da vedno javčejo koroški duhovniki, češ da imajo premalo plačilo, čudno se nam zdi, da vedno in vedno pobirajo zbirco od kmetov, jih pri vsaki priložnosti ciganijo, na drugi stani pa imajo toliko denarja, da podeli po 1000 K samo eden za farko šolo! Kmet bodi pameten, ne davljí bogatašem zbirce, prepreči njih nakane, svojo deco pa pošlji v take šole, kjer se bode učila obeh deželnih jezikov, kjer jo bodejo podučevali učitelji mo-žje, katerim ni blagor ljudstva deveta briga. Take šole podpiraj, ne pa šole hujškajočih farjev, katere se ustanavljajo v tvojo pogubo z denarjem, ki se je večinoma od tebe izciganil!

**Župan Kobenter in župnik Ražun** pri Sv. Jakobu v Rožu, povemo Vama že danes, da bodeta dva klerikalca od sv. Jakoba v Rožu od našega lista skrtáčena na skorem in sicer tako temeljito, da se bode kar kadilo! Gradiva je dovolj! Uredništvo.

**Migarje** (Medgorje, Mieger) kmečka občina blizu Celovca, je imela do sedaj zares jako, pa že jako fini kmečki občinski odbor. To se je pokazalo v zadnjih dneh prav jasno. Pri zadnjih volitvah so zmagali naprednjaki v 2. in v 3. razredu. Klerikalna stranka je vložila proti izidu te volitve rekurz, da pa še pokaže enkrat svojo moč, je še hitro imenovala diko svojih privržencev za častne občane. Častni občani tega vrlega, starega kmečkega občinskega zastopa so: dohtar Janko Brejc iz Celovca, ki je „privandral“ iz Kranjskega, župnik Čeh iz Radsberga, dekan Wieser iz Grafensteina. Seveda je treba kmečki občini dohtarja, župnika in dekana imeti za častne občane, drugače ne bi šlo. Migarje, čakaj, z novim zastopom znikne najbrž tudi tvoja klerikalna tema. Bog daj, da bi bilo tako!

**Iz št. Jakoba v Rožni dolini.** Sklicevaje se na § 19. tisk. zak. zahtevam, da priobčite glede dopisa priobčenega v Vaši 17. številki z dne 21. avg. 1904 pod vzglavjem „Iz št. Jakoba v Rožni dolini“ na zakonit način sledeči stvarni popravek: 1. Ni res, da bi bil volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal, in ni res, da bi bila volitev z dne 28. januarja razveljavljena, ker bi bil imenik volilcev pomanjklivo sestavljen, res je pa, da je bila volitev razveljavljena samo zaradi tega, ker je bil volilni imenik na razpolago volilcem samo uradne dni. 2. Ni res, da je morala politična oblast že drugič način postopanja pri volitvah ostro zavriniti, ker je bil volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal; res je pa, da volitev v drugič sploh še ni bila razpisana, in res je le, da so se nekateri pritožili zaradi imenika na okrajno glavarstvo v Beljaku, a je okrajno glavarstvo njihovo pritožbo zavrnilo z odlokom z dne 8. avgusta 1904 pod številko 22210 kot neopravičeno. 3. Ni res, da bi se bili razglasili prilepili na take kraje, kamor le redkoma kak človek pride, ali pa morebiti nikdar, res je pa

da je bil en razglas nabit na občinski deski, razven tega pa še drug na javnem prostoru pri župnijski cerkvi v Podgorju. Tudi ni res, da se je pribilo volilno oznanilo v Podrožčici na straniščna vrata nekega delavca; nasprotno je resnica, da občinski predstojnik še sploh nikdar ni zaukazal pribiti volilni razglas na kateremkoli mestu v Podrožčici. 4. Ni res, da bi se ne bilo poskrbelo, da bi se voznje pri zgradbi železnice domačinom prepustile; res je pa, da so dobili domačini dovolj dela, in da je občina zastopala koristi domačinov pri deželnem vladnem svetniku, g. Schusterju, pri bivšem deželnem predsedniku, pl. Freydeneggu in bri železniškem ministru Witteku. 5. Slednjič ni res, da si je občinski predstojnik pri tej priliki lepega denarja zaslužil, drugi pa so morali in še morajo skozi prste gledati, ampak res je, da so vsi vozniki v njih popolno zadovoljnost plačani.

Št. Jakob v Rožu, dne 27. avgusta 1904.

Franjo Kobenter, župan.

**Od nemško-slovenske meje.** Mi Korošci bi živeli v popolnem miru, ako nas ne bi hujškali naši duhovniki. Kot Slovenci moramo živeti z Nemci in ti so naši sosedi. Jaz zares ne vem, zakaj bi sovražil svojega soseda zaradi tega, ker ga je rodila nemška mati in ker govori nemški jezik, ko pa mi je drugače postrežljiv, mi rad pomaga, da, še raji nego moj slovenski sosed. Nekoč sem prosil posojila, ker me je nesreča zadela. Napotim se toraj k nemškemu sosedu in mu razložim svoje razmerje, proseč ga za pomoč: „Kannst schon hab'n, ich muss aber zuerst das Geld aus der Kassa beheben.“ (Že lahko dobiš, toda moram denar vzdigniti prej iz hranilnice) to so bile njegove vse besede. Čez par dni mi prinese denar na dom, mi ga odšteje brez priče in reče: „Bring's halt zuruck!“ (Prinesi nazaj!) Začuden ga vprašam, če ne zahteva dolžnega pisma in prič. In kaj mi odgovori? Rekel je: „Dies braucht's net, wir sind ja Nachbarn!“ (Tega ni potreba, saj sva soseda!) Slovenski kmet, idi ako te nadloga tlači k tvojim navdušenim bratom prosit, podaj se k tvojemu dohtarju ali farju, boš videl ali ti bode ta tudi rekel, če že ti zares posodi kaki denar, glede prič in dolžnega pisma: Tega ni potrebno, saj sva narodnjaka. Beseda norodnjak še pa morda več pomeni, kakor beseda sosed. Zato pa rečem jaz odsihmal, naj mi pride kak pop in naj me hujška proti mojim nemškim sosedom, napodil ga bom kakor psa! Moje geslo odsihmal je: Sovražtva med nami ni treba, ker smo si — sosedi!

Kmet ob meji.

## Dopisi.

**Sv. Vid pri Ptuj.** Dragi „Štajerc“, danes ti hočemo zopet nekaj jako zanimivega poročati o našem duhovnem očetu Andrašu, da bode svet zvedel, da je ta človek, ki nas faranov ne mara, tudi brezsrčen nasproti svojim stanovskim bratom. Pri nas živi stari umirovljen župnik, ki je več, kakor trideset let služboval v naši fari, katerega poznamo vsi, ker smo hodili k njemu v šolo, katerega pa ljubimo tudi vsi,